

VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

Onafhankelijk toezichthouder voor
de Vlaamse audiovisuele media

ALGEMENE KAMER

KLACHT VAN R. V. t. NV VLAAMSE RADIO- EN
TELEVISIEOMROEPORGANISATIE

(dossier nr. 2016/234)

BESLISSING nr. 2016/032

23 mei 2016

In de zaak van R. V. tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie,

De Vlaamse Regulator voor de Media (algemene kamer), samengesteld uit:

Dhr P. SOURBRON, *voorzitter*,
Dhr C. ADAMS, *ondervoorzitter*,
Dhr R. LANNOO,
Mevr P. VALCKE,
Mevr K. VAN DER PERRE, leden

en Dhr D. PEEREMAN, *griffier*,

Na beraadslaging op 23 mei 2016,
Neemt op dezelfde datum de volgende beslissing:

FEITEN EN PROCEDURE

1. Met een aangetekende brief van 15 april 2016 dient R. V. een klacht in bij de Vlaamse Regulator voor de Media (hierna: VRM) tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie (hierna: VRT), met maatschappelijke zetel Auguste Reyerslaan 52 te 1043 Brussel.

De klacht heeft betrekking op de uitzending van het programma 'Humo's Rock Rally 1978-2016' op 8 april 2016 op Canvas, een omroepprogramma van VRT.

Klager is van mening dat het toevoegen van de naam 'Humo' aan een evenement enkel bedoeld is om het commercieel product 'Humo' te promoten. Zo zou de commerciële naam tientallen keren zijn uitgesproken, het logo tientallen keren in beeld gebracht en zouden er vele beelden van de hoofdredacteur getoond zijn.

Klager wijst er op dat het Mediadecreet verschillende vormen van commerciële communicatie onderscheidt, waaronder reclame. Volgens klager is het duidelijk dat die uitzending te beschouwen is als reclame door VRT voor 'Humo' uitgezonden, ongeacht of hiervoor al dan niet rechtstreeks aan VRT betaald werd door 'Humo', terwijl artikel 50 van het Mediadecreet VRT verbiedt reclame uit te zenden.

Klager voert verder aan dat mogelijk ook de artikelen 53 en 54 van het Mediadecreet geschonden zijn. Respectievelijk moet commerciële communicatie gemakkelijk als zodanig herkenbaar zijn en is sluikreclame verboden terwijl die in dit geval verweven werd in het hele programma. Tenslotte merkt klager op dat het niet aan een organisator van een evenement toekomt om via de naamkeuze de decretale bepalingen buiten werking te stellen.

Tijdens de hoorzitting bevestigt klager dat de aanleiding voor de klacht ligt in de vermelding van de naam 'Humo' in de titel van het programma.

2. De klacht wordt bij aangetekende brief van 19 april 2016 aan VRT meegedeeld.

3. Bij aangetekende brieven van 19 april 2016 worden de partijen uitgenodigd voor de hoorzitting op 23 mei 2016.

4. VRT bezorgt per aangetekende brief en per e-mail op 4 mei 2016 schriftelijke opmerkingen aan de VRM.

5. De VRM bezorgt de schriftelijke opmerkingen van VRT bij aangetekende brief van 9 mei 2016 aan de klager.

6. Op de zitting van 23 mei 2016 verschijnt klager in persoon en wordt VRT vertegenwoordigd door Louise Saverys.

TOEPASSELIJKE REGELS

7.1. Artikel 2, 5° en 35°, van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en de televisie (hierna: het Mediadecreet) bepalen :

"In dit decreet wordt verstaan onder:

5° commerciële communicatie: beelden of geluiden die dienen om rechtstreeks of onrechtstreeks de goederen, de diensten of het imago van een natuurlijke persoon of rechtspersoon die een economische activiteit verricht, te promoten. Dergelijke beelden of geluiden vergezellen of maken deel uit van een programma, tegen betaling of een soortgelijke vergoeding of voor zelfpromotie. Vormen van commerciële communicatie zijn onder meer reclame, sponsoring, telewinkelen en productplaatsing;

[...]

35° reclame: de audiovisuele of auditieve boodschap van een publieke of particuliere onderneming, of natuurlijke persoon – in welke vorm dan ook – over de uitoefening van een commerciële, industriële, ambachtelijke activiteit of van een beroep, ter bevordering van de levering tegen betaling van goederen of diensten, met inbegrip van onroerende goederen, rechten en verplichtingen, die tegen betaling of soortgelijke vergoeding dan wel voor zelfpromotie in een lineaire omroepdienst wordt uitgezonden.”

7.2. Artikel 50 van het Mediadecreet luidt als volgt :

“Het is de omroeporganisatie van de Vlaamse Gemeenschap verboden reclame te brengen, met uitzondering van radioreclame en van reclame die gericht is op zelfpromotie.

Het is de televisieomroeporganisatie van de Vlaamse Gemeenschap verboden om telewinkelen te brengen.

Het is de televisieomroeporganisatie van de Vlaamse Gemeenschap verboden om zijn kinderprogramma's te laten sponsoren en om in kinderprogramma's productplaatsing te gebruiken.

Het is de omroeporganisatie van de Vlaamse Gemeenschap verboden commerciële communicatie te brengen via teletekst.”

7.3. Artikel 53 van het Mediadecreet schrijft voor :

“Commerciële communicatie en boodschappen van algemeen nut moeten gemakkelijk als zodanig herkenbaar zijn.”

7.4. Artikel 54 van het Mediadecreet gaat als volgt :

“Sluikreclame is verboden.

Onder sluikreclame als vermeld in het eerste lid, wordt verstaan commerciële communicatie die bestaat uit het vermelden of vertonen van goederen, diensten, naam, handelsmerk of activiteiten van een producent van goederen of een aanbieder van diensten in programma's, als de omroeporganisatie daarmee beoogt reclame te maken en het publiek kan worden misleid omtrent de aard van de vermelding of de vertoning. Die bedoeling wordt met name geacht aanwezig te zijn als de vermelding of de vertoning tegen betaling of een andere vergoeding gebeurt."

A. Argumenten van de aangeklaagde omroeporganisatie

8.1. VRT betwist dat in deze zaak sprake is van reclame en voert aan dat het integendeel gaat om redactionele inhoud.

Het betrokken programma is een documentaire die VRT onafhankelijk van Humo NV geproduceerd heeft waarvoor de omroeporganisatie geenszins betaling heeft ontvangen noch van De Persgroep, uitgever van het tijdschrift 'Humo', noch van Humo NV zelf.

In de betreffende uitzending blikken een aantal winnaars van vorige edities van 'Humo's Rock Rally', één van de grootste rockwedstrijden van België, terug waarbij zij verschillende anekdotes vertellen alsook hun kijk op de deelnemers van de actuele editie.

VRT wijst erop dat 'Humo's Rock Rally' sinds 1978 bestaat en in België is uitgegroeid tot de belangrijkste wedstrijd in haar soort. Vele bands en muzikanten die later zijn doorgebroken, staken volgens de omroeporganisatie voor het eerst de kop op in deze wedstrijd. VRT bevestigt dat het inderdaad een initiatief van het weekblad 'Humo' is maar dat het inmiddels ver boven dat publiek is uitgestegen. Zo bestaat de jury vandaag bijvoorbeeld niet meer alleen uit 'Humo'-muziekjournalisten maar wordt deze aangevuld met mensen uit de muziekindustrie en muzikanten.

VRT merkt op dat het evenement sinds zijn ontstaan ook formeel de naam 'Humo's Rock Rally' draagt.

VRT stelt dat het volgen van de redenering van klager zou betekenen dat zij geen enkele berichtgeving meer zou mogen brengen rond evenementen die een commercieel bedrijf in de naam bevatten. Commentaar bij wielervedstrijden of Formule 1 – wedstrijden zou dan niet meer mogen omdat VRT genoodzaakt is merknamen te noemen om de ploeg van de wielrenners of het automeerk waarvoor de Formule 1 – piloot rijdt, te benoemen.

De omroeporganisatie zou op die manier aanzienlijk beperkt worden in de uitvoering van haar opdracht terwijl de huidige beheersovereenkomst van VRT, ondertekend op 21 december 2015, haar opdracht omtrent cultuur benadrukt. Deze documentaire dient om zowel het imago van Canvas als cultuurzender als het aanbod in het openbare omroepdomein Vlaamse identiteit te versterken.

8.2. Volgens VRT is de problematiek van de herkenbaarheid van commerciële communicatie niet aan de orde omdat het hier, zoals gezegd, om redactionele inhoud gaat. De beelden of geluiden van de uitzending dienen geenszins om het imago of de producten van 'Humo' te promoten waardoor volgens de omroeporganisatie niet is voldaan aan de definitie van commerciële communicatie van het Mediadecreet. Het evenement heet nu eenmaal 'Humo's Rock Rally' en ter duiding en identificatie van het evenement is het niet meer dan normaal dat de formele benaming ervan gebruikt wordt.

8.3. VRT stelt dat er ook geen sprake kan zijn van sluikreclame aangezien de betrokken uitzending redactioneel is en niet promotioneel. Bovendien zou VRT de kijkers in het geval van sluikreclame ook moeten trachten te misleiden omtrent de aard van de vertoning, wat hier helemaal niet aan de orde is.

8.4. Tenslotte vraagt VRT om rekening te willen houden met de beperkte kijkcijfers indien de VRM toch van oordeel zou zijn dat de klacht gegrond is.

B. Beoordeling

9. Uit de beelden en het onderzoek blijkt dat de betrokken uitzending van 'Humo's Rock Rally 1978-2016' een documentaire betreft over de Vlaamse popmuziek. De nadruk ligt daarbij volledig op de muziek en de muzikanten en helemaal niet op het tijdschrift, dat via de organisatie van de muziekwedstrijd in kwestie heeft bijgedragen tot de ontwikkeling van de Vlaamse muziekcultuur. De uitzending besteedt aandacht aan de geschiedenis van dat evenement. Via diverse persoonlijke getuigenissen van Vlaamse muzikanten komt de kijker te weten dat de deelname aan de wedstrijd een belangrijke rol heeft gespeeld in de verdere uitbouw van hun carrière. Dergelijke aanpak is zuiver redactioneel. In de naam van het evenement zit weliswaar de naam 'Humo' vevat, waardoor die naam verschillende keren in de uitzending vermeld wordt of getoond wordt. Te allen tijde blijft de nadruk echter liggen op de muziek en de Vlaamse popcultuur.

Uit het bovenstaande volgt dan ook dat de beelden en geluiden van de betrokken uitzending niet dienen om het tijdschrift of het imago van 'Humo' te promoten waardoor hier geen sprake is van commerciële communicatie. De loutere vermelding van de naam 'Humo' in de titel van het programma 'Humo's Rock Rally 1978-2016', dat tevens de naam is waaronder het evenement gekend is, volstaat niet om anders te besluiten. Daarnaast zijn ook de beweegredenen van een organisator om een commerciële merknaam in de titel van zijn evenement op te nemen, hier niet terzake dienend. Het Mediadecreet is immers niet van toepassing op organisatoren van evenementen.

Wanneer er geen sprake is van commerciële communicatie, kan er evenmin sprake zijn van reclame of sluikreclame.

Hieruit volgt dat er geen inbreuk kan worden vastgesteld op de artikelen 50, 53 en 54 van het Mediadecreet.

OM DEZE REDENEN, BESLIST DE VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

de klacht van R. V. ontvankelijk doch ongegrond te verklaren.

Aldus uitgesproken te Brussel op 23 mei 2016.

D. PEEREMAN
griffier

P. SOURBRON
voorzitter

Tegen deze beslissing kan beroep tot nietigverklaring worden aangetekend bij de Raad van State. Dat beroep moet worden ingesteld bij aangetekende brief binnen zestig dagen na de kennisgeving, overeenkomstig de bepalingen van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het besluit van de regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.